

FRAM

Fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet

Høringswebinar 30 oktober 2025, kl 13-14

Program

- FRAM for et styrket Rogaland! v/Ole Ueland, fylkesordfører (H)
- Hvordan skal vi jobbe med FRAM? v/Kate I. Jellestad Syvertsen, avd.sjef, plan og kulturmiljø
- Hva skal vi jobbe med i FRAM? v/Erik Cockbain, prosjektleder
- Spørsmål og kommentarer

Ordstyrer: Gareth Doolan, seksjonssjef, plan og arealforvaltning,

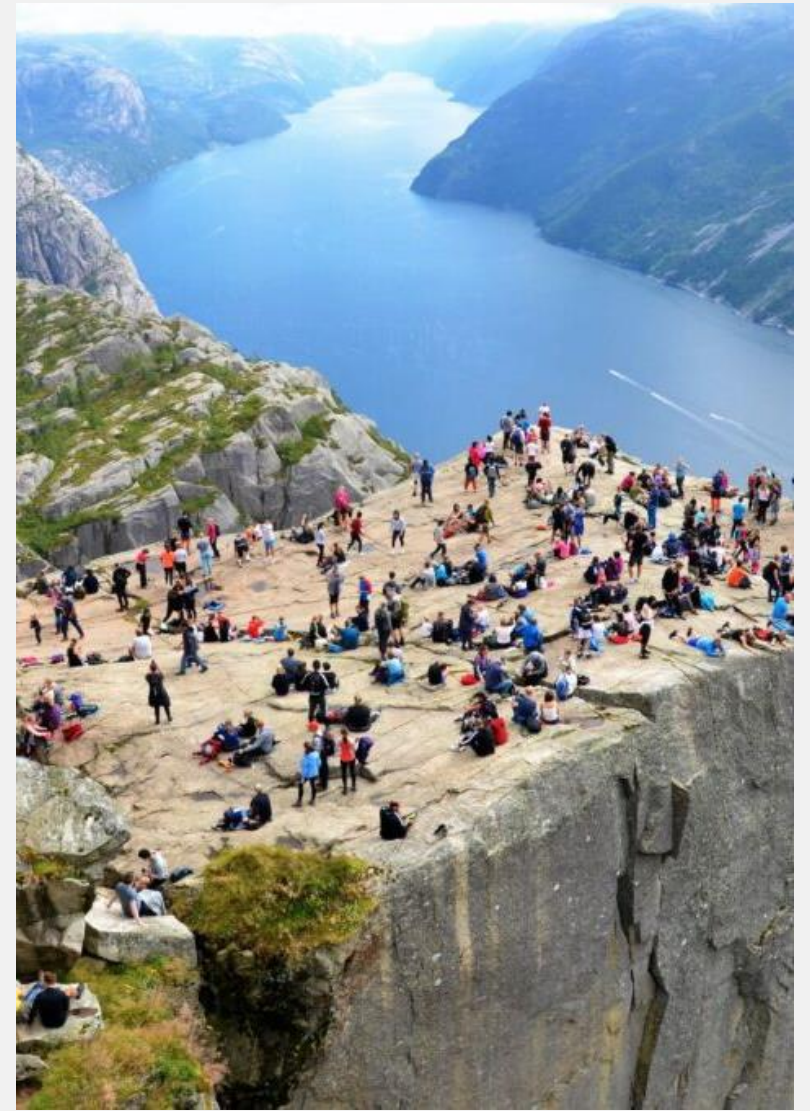

FRAM – fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet

Planprogram

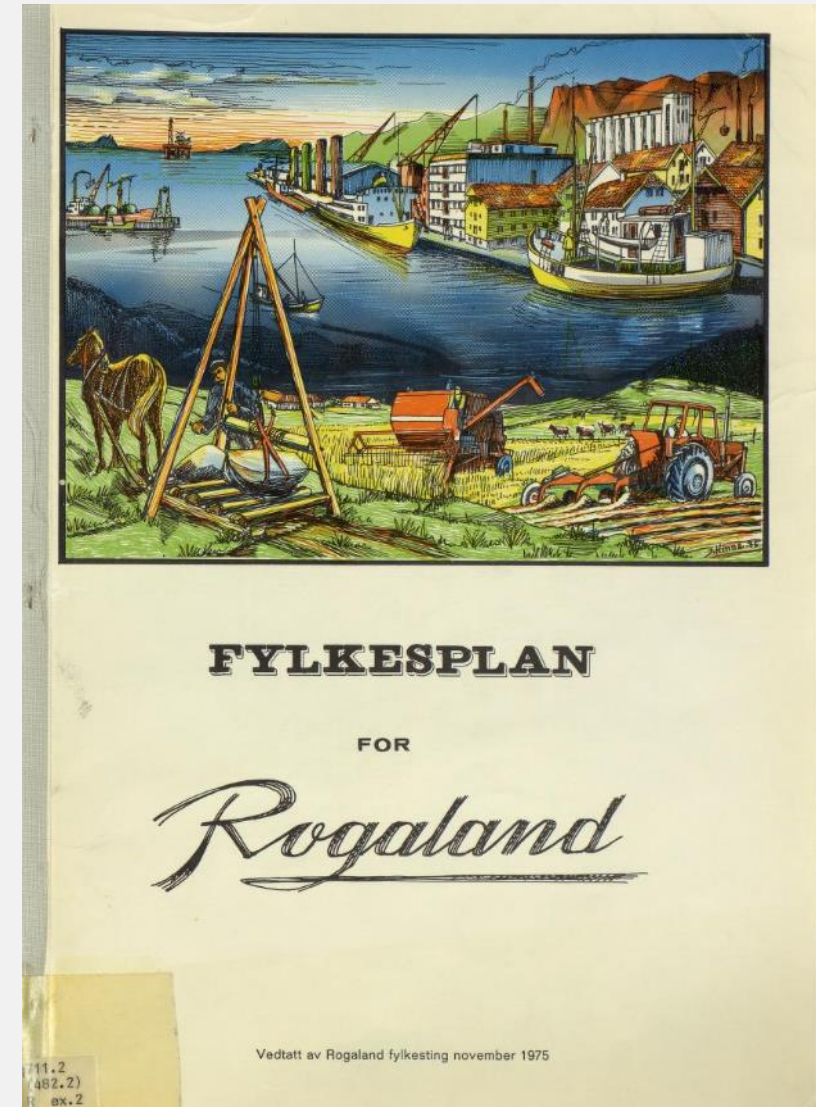
FRAM for et styrket Rogaland!

v/ Ole Ueland, fylkesordfører (H)

En sterk tradisjon for regional planlegging

- Ny bygningslov fra 1965
- Regionplan Jæren (1971) og Fylkesplan for Rogaland (1975)
- Formål med regional planlegging:
 - koordinere interesser og utfordringer på tvers av sektorer og kommunegrenser
 - skape dialog og samarbeid om rammene for arealutvikling, vekst og vern
 - ikke juridisk bindende direkte, men skal “legges til grunn”

Hvorfor trenger vi FRAM?

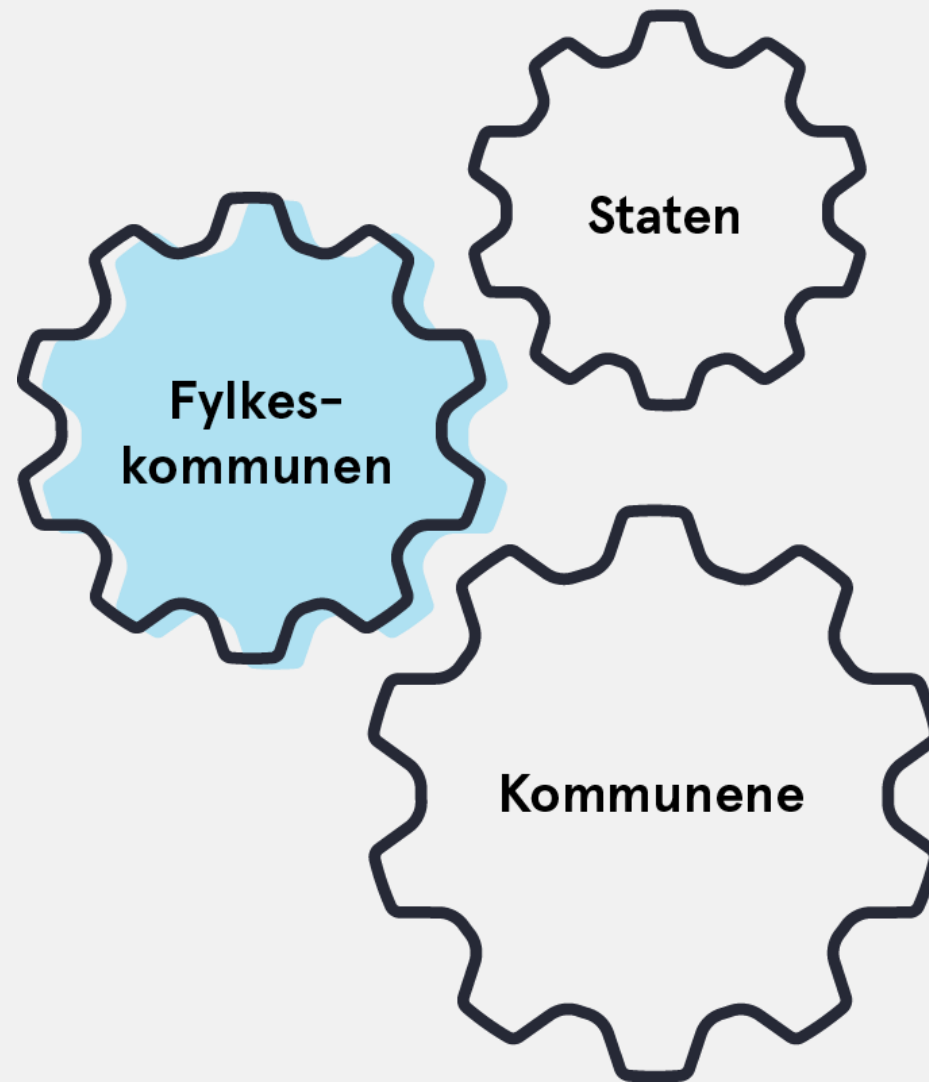
Ambisiøse mål om utvikling og bærekraft

- Krevende målkonflikter mellom vekst og vern:
 - areal til bolig, næring, samferdsel og energiutbygging
 - redusere klimagassutslipp og bevare natur og matjord
- FRAM skal vise vei for vekst og utvikling innenfor rammene av miljømessig bærekraft.

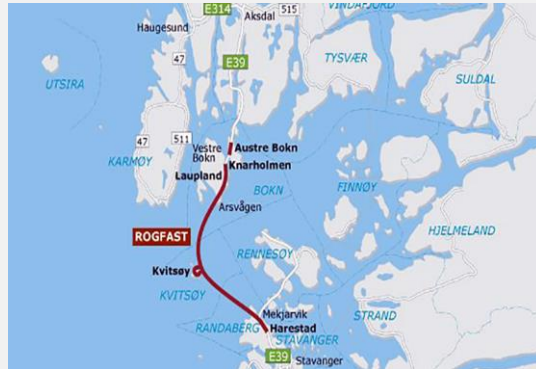

Vi er sterkere sammen

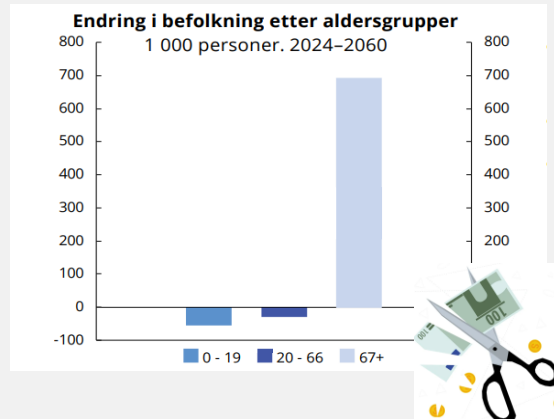
- Med felles plan:
 - felles retning og prioritering
 - påvirkningskraft og forutsigbarhet
 - åpent og demokratisk
- Uten felles plan:
 - ineffektiv ressursbruk
 - mindre helhetlig
 - fare for konflikter

Komplekse samfunnsendringer

Ny infrastruktur

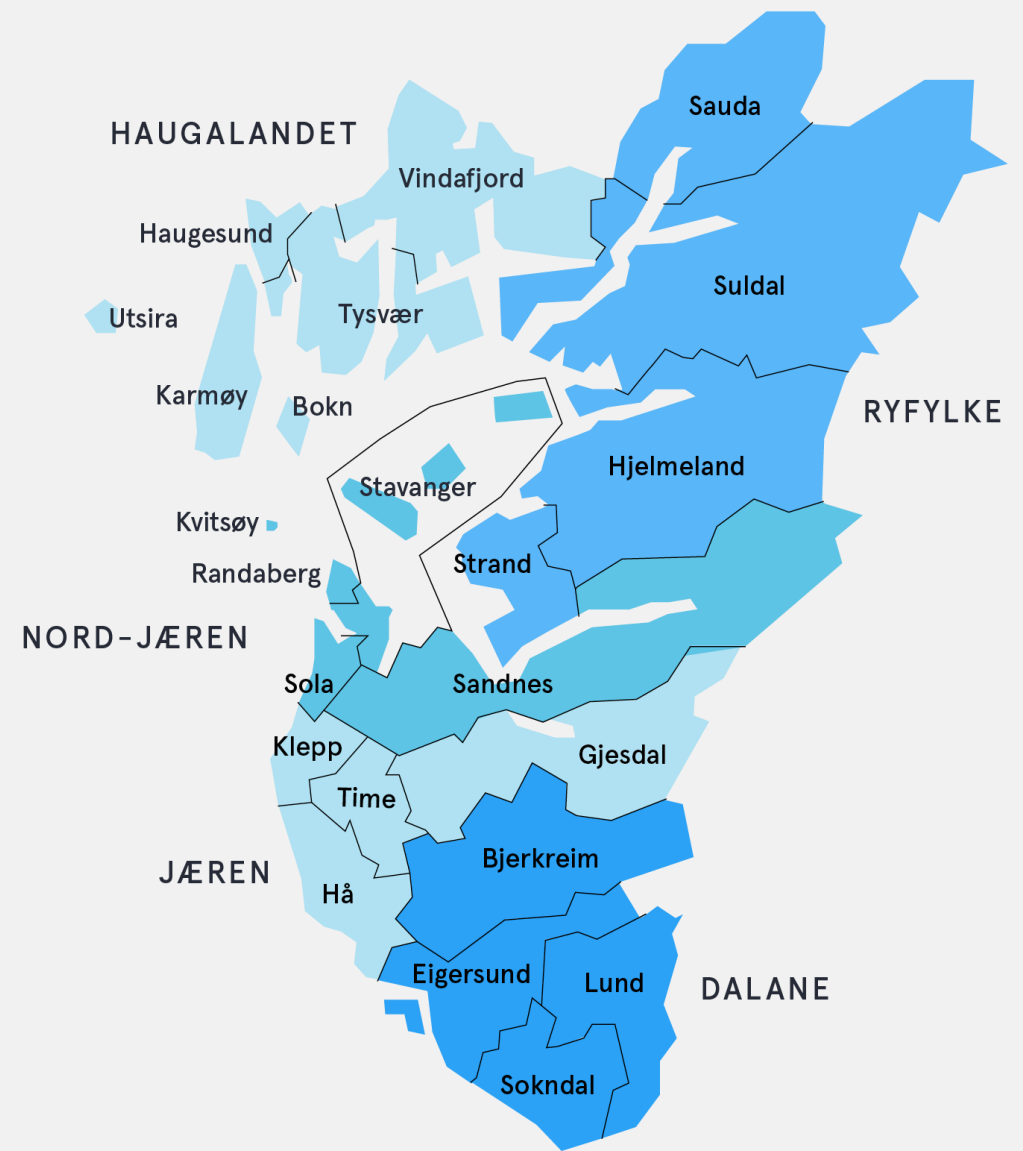
Nye problemstillinger

Ny «normal»

Forenkle og fornye – et helhetlig plansystem

- Plansystemet er fragmentert og uoversiktlig:
 - delvis utdaterte og overlappende planer
 - dokumenter ikke universelt utformet
- Nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2024):
 - nye regionale plantema
 - differensiering mellom by og land

Planer med arealføringer som samles i FRAM

Planer med arealføringer som utvikles som selvstendige plandokument i forbindelse med vedtak av FRAM i gjeldende fylkestingsperiode (→2027)²

RP Jæren og Søre Ryfylke (2020)
RP Dalane (2019)
RP Haugalandet (2017)
RP Ryfylke (2016)
RP friluftsliv og naturforvaltning (2017)
RP massehåndtering (2017)
RP byggeråstoff i Ryfylke (2013)
RP byggeråstoff på Jæren (2006)
RP klimatilpasning (2020)
RP vindkraft (2007)
Jordvernstrategi for Rogaland (2019/2023)
Strategi for små vannkraftverk 2014-2020 (2014)

Planer med arealføringer som videreføres som selvstendig plandokument. Videre status avklares i fylkestingsperiode 2027-2031.

RP kulturmiljø (2023)
RP grønn industri (2023)
RP vannforvaltning (2022, under revidering)
RP Preikestolen og Lysefjordområdet (2025)
RP Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiene og Setesdal Austhei (Heiplanen) (2012, under revidering)

FRAM - et nytt og varig plansamarbeid!

Fylkeskommunens «arealdel»

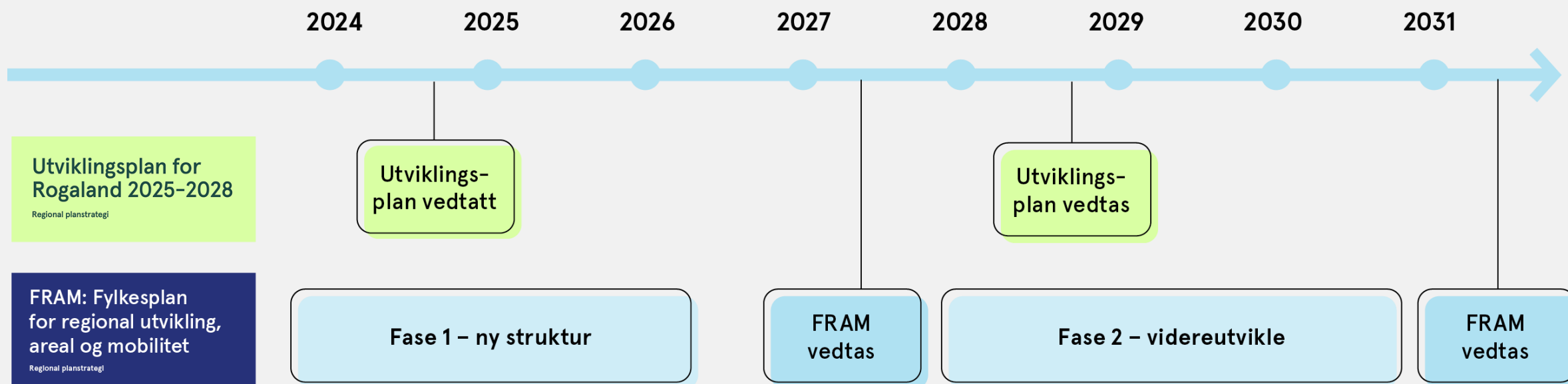

Fylkeskommunens «samfunnsdel»
og planstrategi

Fylkeskommunes «arealdel»

Et nytt og varig plansamarbeid

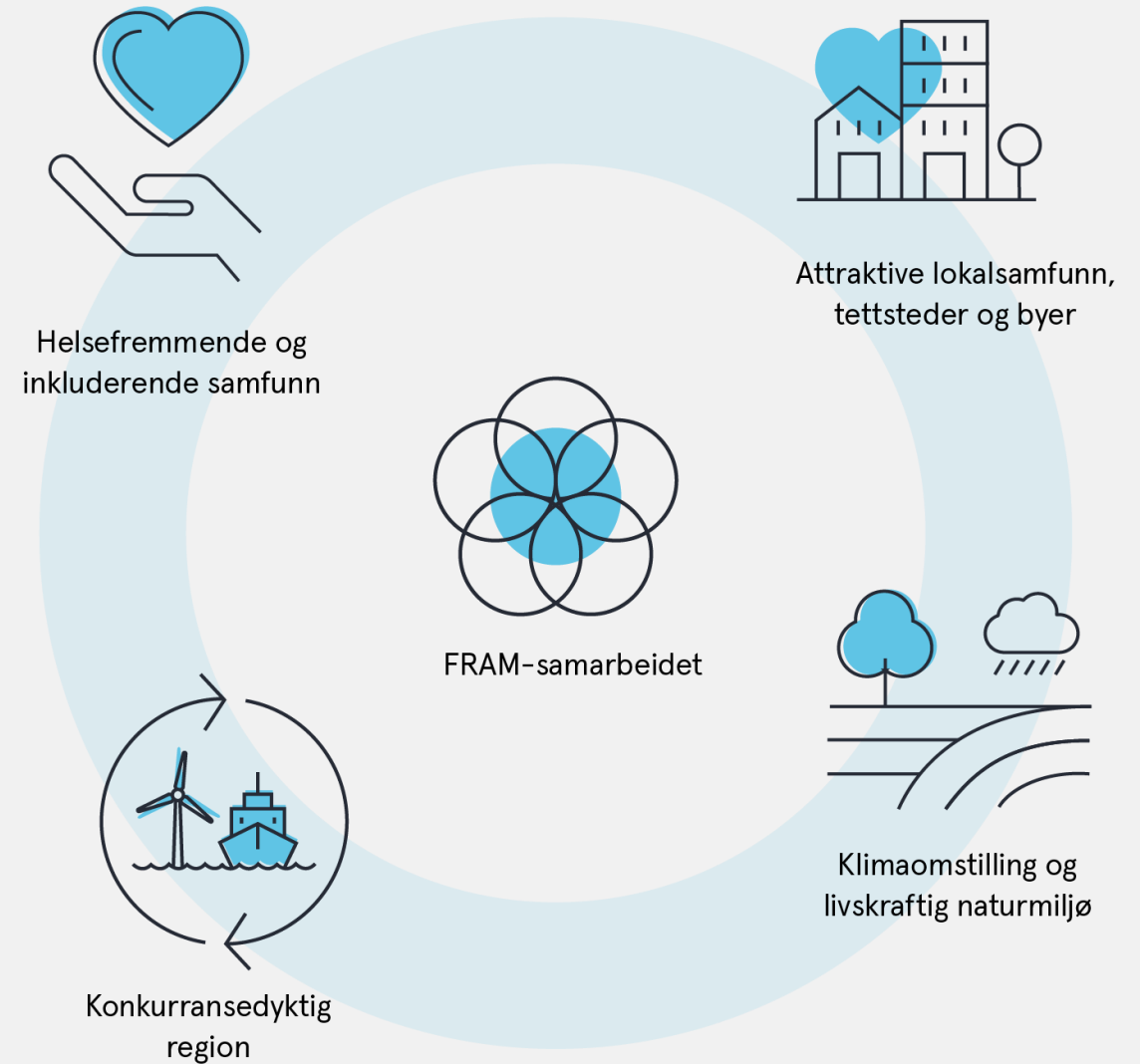

Hvordan skal vi jobbe med FRAM?

v/Kate I. Jellestad Syvertsen, avdelingssjef
plan og kulturmiljø

Målet med FRAM

- Mål/delmål – *hva vi vil!*
- Strategier – *hvordan komme dit!*
- Retningslinjer (og evt. bestemmelser) for arealbruk
- Handlingsprogram (tiltak)

Attraktive lokalsamfunn, tettsteder og byer

FRAM vil bidra til å

- utvikle byer og tettsteder innenfra og ut med handel, tjenester og kulturtilbud i sentrum
- prioritere fortetting og transformasjon foran utbygging av nye områder
- planlegge for at arbeids- og besøksintensive virksomheter legges til sentrumsområder og knutepunkt
- ivareta kulturmiljø, bygningsarven og arkitektonisk kvalitet i stedsutvikling
- planlegge for bærekraftig mobilitet basert på steders ulike forutsetning for gang, sykkel og kollektiv

Konkurransedyktig region

FRAM vil bidra til å

- sikre attraktive næringsarealer på land og i sjø
- sikre at rett virksomhet etableres på rett sted med hensyn til transport- og energibehov
- prioritere utvikling av energiknutepunkt og andre regionale næringsområder
- fortette og transformere eksisterende næringsområder for å utnytte eksisterende infrastruktur bedre før nytt areal omdisponeres
- bidra til å kartlegge og sikre verdifulle mineralressurser i Rogaland

Helsefremmende og inkluderende samfunn

FRAM vil bidra til å

- utvikle trygge og inkluderende byer og tettsteder
- sikre tilstrekkelig boligareal i områder med kollektivdekning og sosial infrastruktur
- planlegge for et mangfold av boligtyper og bomiljø med attraktive møteplasser for ulike generasjoner
- sikre områder for friluftsliv, kultur og idrett

Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø

FRAM vil bidra til å

- ivareta jordvernet i tråd med det regionale jordvernmålet, langsiktig grense og kjerneområde landbruk
- ta vare på og gjenbruke masser og byggeråstoff
- møte klimaendringer og naturfare med kunnskapsbasert planlegging og naturbaserte løsninger
- ivareta hensyn til natur-, friluft- og landskapsverdier
- effektiv arealbruk og redusere omfanget av ny nedbygging av natur

Fylkesutvalgets behandling av sak 162/2025 i møte den 21.10.2025:

Vedtak

1. Planprogrammet for ny fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet (FRAM) legges ut på offentlig høring fra senest 1. november 2025 til 31. januar 2026.

Fylkesutvalget ber om at en vurderer følgende forhold særskilt i planprogrammet og videre i plandokumentet. Og at vedtaket følger høringen slik at kommunene kan velge å kommentere punktene om de ønsker det.

Under «2.1 Ambisiøse mål om utvikling og bærekraft» skal det vurderes hvordan fylket skal møte fremtidige befolkningsvekst og en omfattende omstilling for næringsliv og arbeidsliv på en måte som sikrer verdiskaping, og en innovativ og vekstkraftig næringssektor i hele fylket.

Under «4.2.2 Konkurransedyktig region» skal det vurderes hvordan en kan inn-

arbeide et kulepunkt om hvordan FRAM kan bidra til å sikre sterkere og større miljøer for innovasjon og utdanning i fylket.

Under «5.2.2 Stedsforming og bomiljø» skal det vurderes hvordan en sentralt i sentrum av de største byene kan bygge høyere og der krav til uteområder løses i den felles bystrukturen med parker, plasser og allmenninger.

Under «5.3 Transport og infrastruktur» skal det vurderes hvordan en kan fastsette overordnede visjoner for sentrale samferdselssatsinger for Rogaland.

1. 4-felt fra Aksdal til Sira – innen 2040 (Fra Vestlands grense til Agder som en gjennomgående korridor for å knytte fylket sammen på en effektiv og trygg måte.

2. Dobbelspor fra Stavanger til Eigersund – innen 2040 (og videre satsing på ny tunnel gjennom Drangsdalen og kurvaturutbedringer på banen sørover mot Kristiansand med mål om å redusere reisetiden fra 3 til 2 timer mellom storbyene)

3. Fjordaksen – E39 Rogfast fra Stavanger bystasjon til Haugesund bystasjon på 1 time med buss – innen 2035 (en ny tverrgående kollektivforbindelse blir virkelighet og vil kunne gi fylket og de to største byregionene en reiseavstand som øker samhandling, arbeidspendling, verdiskapingen og samarbeidet betydelig.)

4. Fylkesveinettet bør vurderes omtalt på strategisk nivå og som viktige beredskapsveier og som omkjøringsveier for riks- og europaveinettet.

Under «5.3 Transport og infrastruktur» skal det vurderes hvordan flere arealstrategiske kart kan illustrere transport og mobilitet for fylket som helhet inkludert nye mobilitetsknutepunkt og innfartsparkeringer, og ikke avgrenses kun til de forskjellige regionene av fylket.

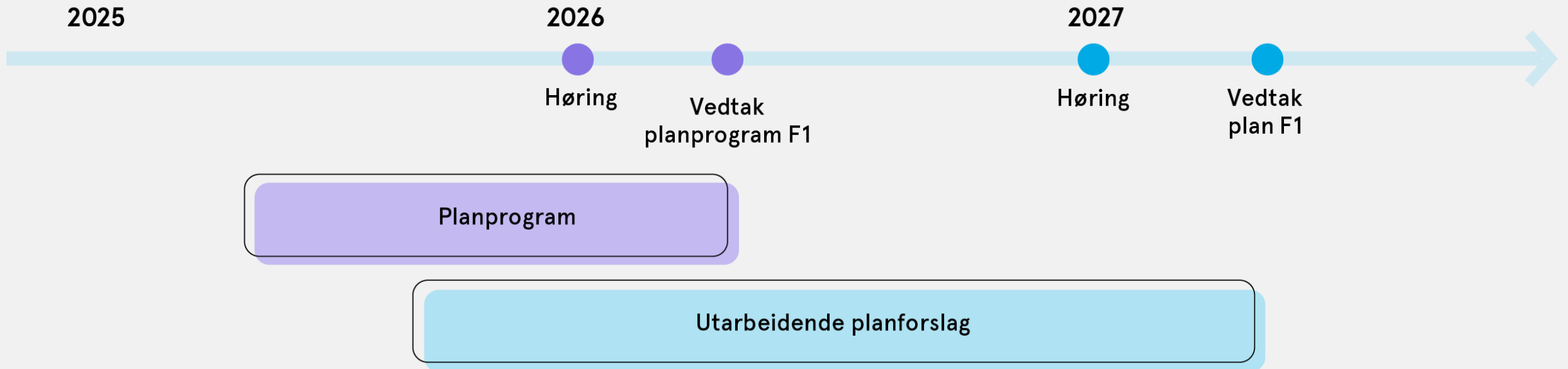
Under «5.5 Blågrønne verdier» skal det vurderes å endre benevnelsen på langsiktig grense for landbruk til et begrep som er mer dekkende for alle de viktige og sentrale verdiene som en slik grenselinje i dag beskytter; eksempelvis «grønnmarksgrense» for å illustrere alle de grønne verdiene som i dag er dekket inn (landbruksjord, natur, naturvernsområder, naturlandskap, friluftsområder og parkområder).

Medvirkning

- Politisk referansegruppe
- Administrativ prosjektgruppe
- Bred medvirkning:
 - egne innspills- og høringsmøter
 - interkommunale politiske råd og andre eksisterende fora
- Høringsfrist 31 januar 2026

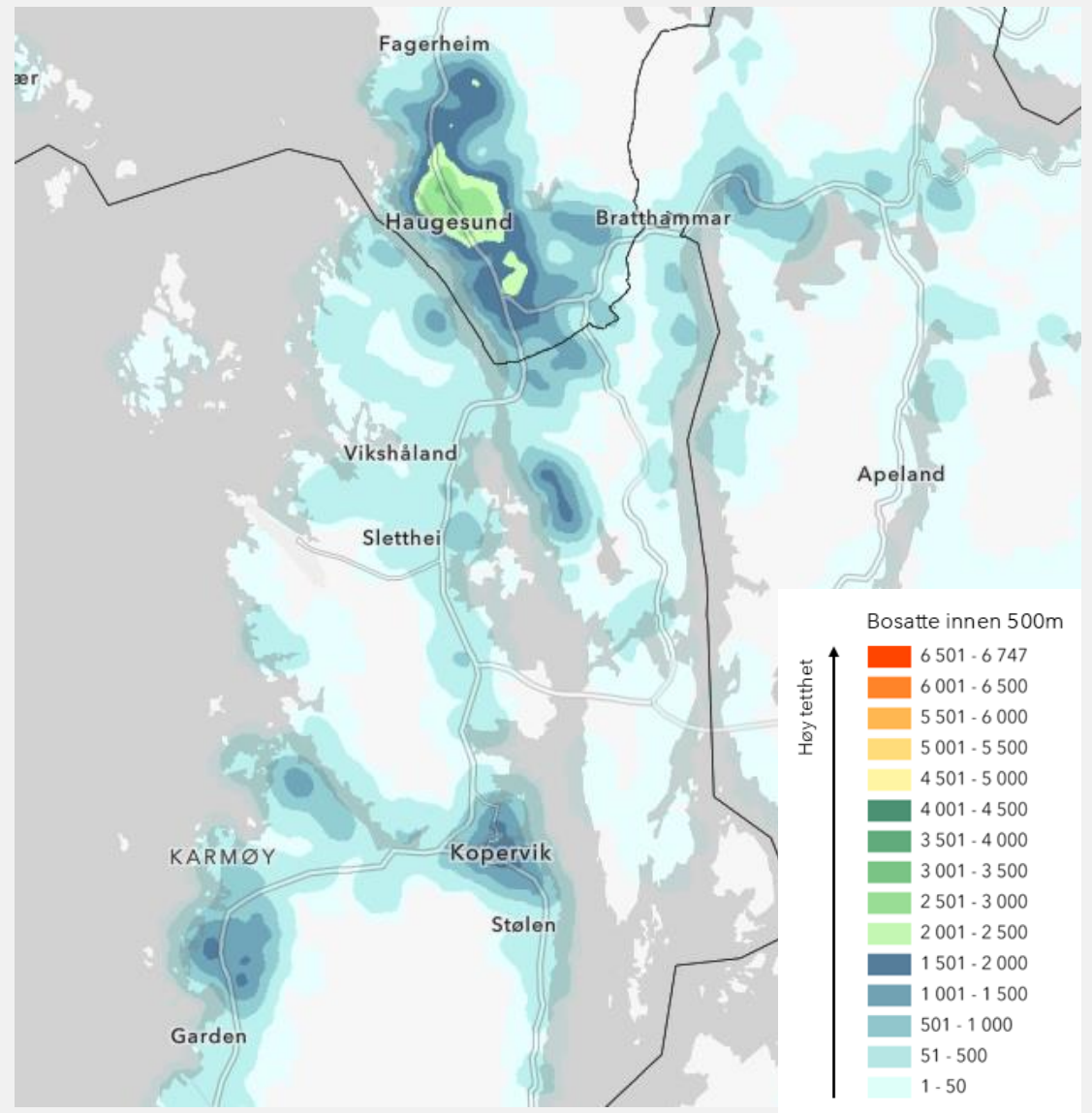

Framdrift fase 1 (F1)

Digitalt kunnskapsgrunnlag

- «Smakebiter» av analyser av ulike plantema
- Vil følge planarbeidet og videreutvikles løpende
- Målgruppen er offentlige planleggere men kan også være interessant for andre
- Integreres fullt med fylkeskommunens andre statistikk- og kartverktøy på sikt; Rogaland i tall og Temakart Rogaland
- <https://kunnskapsgrunnlag-fram-rogfk.hub.arcgis.com/>

Hva skal vi jobbe med i FRAM?

v/Erik Cockbain, prosjektleder

Plantema

AREALSTRATEGI

By- og stedsutvikling

- Senterstruktur og handel
- Stedsforming og bomiljø

Transport og infrastruktur

- Energisystemet
- Transport og mobilitet

Næringsareal og mineralressurser

- Regionale næringsområder
- Mineraler, byggeråstoff og massehåndtering

Blågrønne verdier

- Jordvern og landbruk
- Sjø, kystsone og vassdrag
- Natur og friluftsliv
- Klimatilpassing og naturfare

Regional arealstrategi

- Hovedstrukturen for areal- og transportutvikling
- Samle sentrale planprinsipp; «innenfra og ut», «rett virksomhet på rett sted», planvask mm.
- Ett eller flere arealstrategiske kart
 - regional senterstruktur
 - transportnett/sentrale logistikkutepunkt
 - grønn grense/langsiktig grense landbruk

By- og stedsutvikling

Regional senterstruktur og handel

- Utvikle en regional senterstruktur for hele fylket med differensierte strategier og retningslinjer for utvikling/utbyggingsrekkefølge
- Harmonisere føringer for lokalisering av besøksintensive virksomheter og regionale funksjoner
- Ta stilling til om regional planbestemmelse for handel skal videreføres

By- og stedsutvikling

Stedsforming og bomiljø

- Oppdaterte regionale føringer for utnyttelse og bokvalitet
- Ivaretar behov for arealeffektive løsninger og hensyn til stedskvalitet, kulturmiljø og bokvalitet
- Differensiering mellom ulike stedstyper med ulike forutsetninger for utvikling (by, tettsted, spredtbygd)

Transport og infrastruktur

Transport og mobilitet

- Kartfeste hovedstruktur for transport og logistikk
 - eksisterende infrastruktur og knutepunkt
 - samferdselsprosjekter med sikret finansering
- Differensierte mobilitetsstrategier (gange, sykkel, kollektiv) for ulike steder i Rogaland
- Gjeldende regionale parkeringsnormer blir videreført i første fase (->2027)

Transport og infrastruktur

Energisystemet

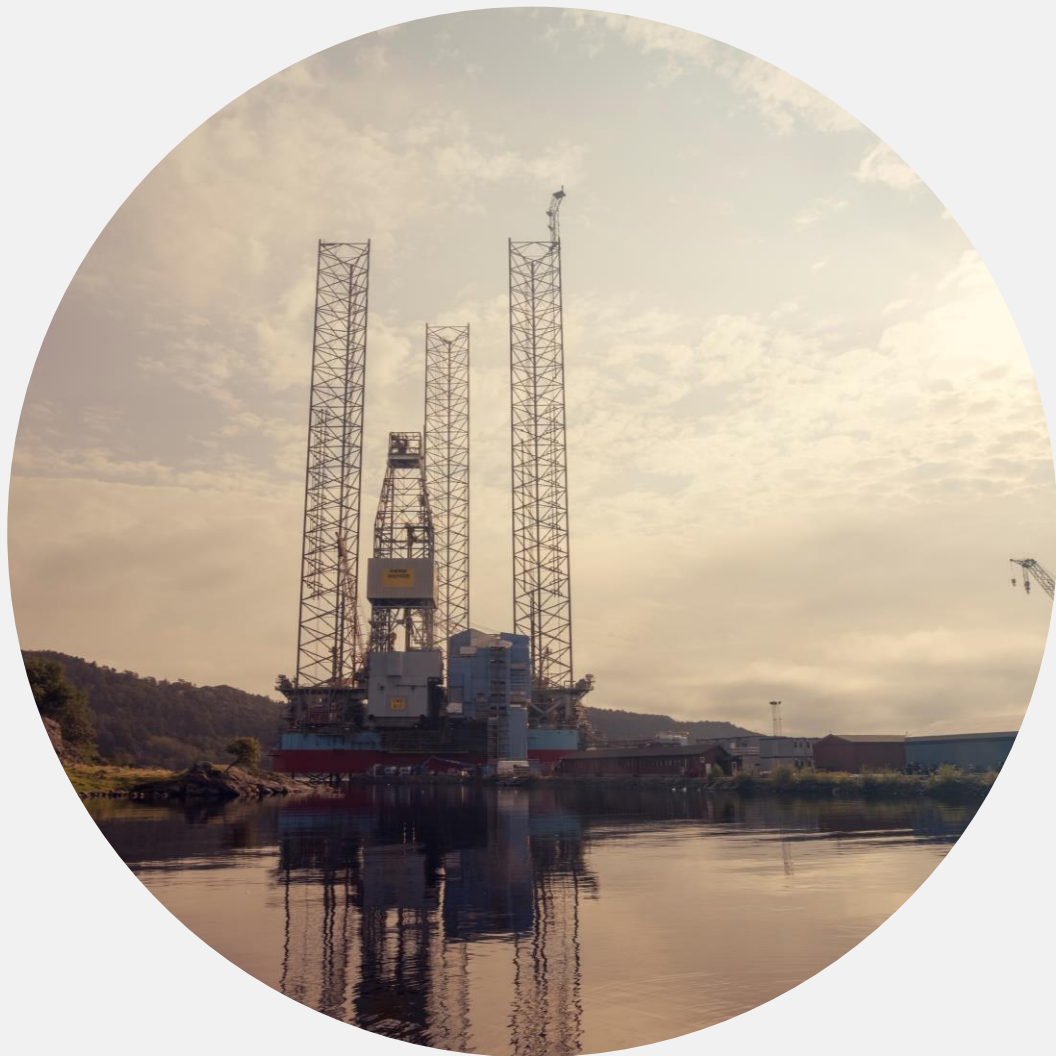
- Oppdatere og videreutvikle regional kunnskap om energisystemet; produksjon, distribusjon, lagring og bruk av energi i ulike former.
- Handlingsrom og veivalg for å for å balansere kraftbehov, arealbruk og miljøhensyn,
- Ta stilling til fylkesplan for vindkraft (2007) og strategi for små vannkraftverk (2014-2020).
- Kunnskapsinnhenting i fase 1 (->2027) legge grunnlaget for å videreutvikle arealpolitikk i senere faser

Næringsareal og mineralressurser

Regionale næringsområder

- Kartlegging av næringsareal - tilbud og etterspørsel
- Samle og oppdatere føringene for næringsareal fra gjeldende planer
 - Regionale næringsområder (RP grønn industri, ATP Haugalandet og Jæren)
 - Lokaliseringsprinsipper og andre arealføringer
- Kriteriesett for nye regionale næringsområder

Næringsareal og mineralressurser

Mineraler, byggeråstoff og massehåndtering

- Videreføre generelle prinsipper og sentrale retningslinjer fra RP for massehåndtering på Jæren i fase 1 (->2027)
- Mål om felles regional politikk for hele fylket
- Få på plass et kunnskapsgrunnlag om geologiske ressurser som grunnlag for å videreutvikle regional arealpolitikk innen mineralressurser i senere faser

Blågrønne verdier

Jordvern og landbruk

- Samle regionale føringer for jordvern fra regionale planer og regional jordvernstrategi; regionalt jordvernmål, planvask, bruksrasjonalisering/fradeling og andre føringer
- Videreføre dagens «langsiktig grense» og «kjerneområde» landbruk men vurdere å utvide begrepet («grønn grense»)

Blågrønne verdier

Natur og friluftsliv

- Samle og vurdere nye føringer som kan styrke hensynet til verdifulle natur- og friluftslivsområder; planvask, effektiv arealbruk, arealnøytralitet og naturrestaurering kan være aktuelle virkemidler.
- Vurdere arealføringer rettet mot enkeltarter eller naturområder som er under særlig press i Rogaland
- Avklare hvordan verdi/temakart fra gjeldende planer og nyere kartlegging skal inngå, inkl. regional blågrønn struktur

Blågrønne verdier

Sjø, strandsoner og vassdrag

- Harmonisering med RP vannforvaltning (høring vår/sommer 2026)
- Kystsonerplanlegging og planlegging i sjø er aktuelt i senere faser

Klimatilpasning og naturfare

- Felles retningslinjer for klimatilpasning i Rogaland, basert på gjeldende planer

8.4 Oppsummering – avgrensning av plantema i fase 1.

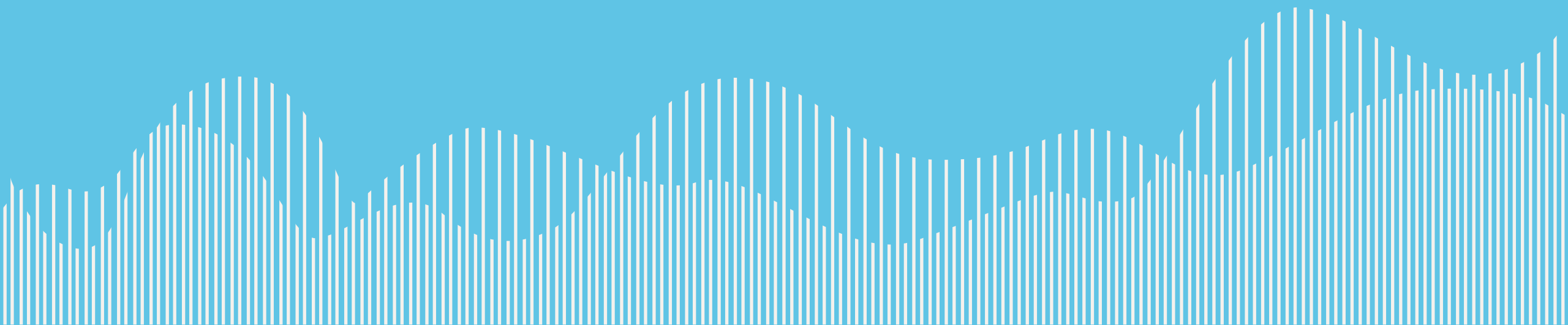

Tabellen oppsummer plantemaene og faseinndeling beskrevet i kapittel 5.

PLANTEMA	UNDERTEMA	BEHANDLES* I FØRSTE FASE (→2027)	KOMMENTAR
By- og stedsutvikling	Senterstruktur og handel	Ja	Fastsette en samlet regional senterstruktur og oppdatere føringer for handel, tjenesteyting og regionale funksjoner.
	Stedsforming og bomiljø	Ja	Samle og oppdatere føringer fra gjeldende delregionplaner
Transport og infrastruktur	Transport og mobilitet	Delvis	Samle og oppdatere føringer for transportsystemet og differensierte mobilitetsstrategier. Parkeringsnormer utsettes
	Energisystemet	Nei	Utarbeide kunnskapsgrunnlag om energisystemet i Rogaland, som skal ligge til grunn for planarbeidet i neste fase.
Næringsareal og mineralressurser	Regionale næringsområder	Ja	Samle og oppdatere føringer fra gjeldende delregionplaner og regionalplan grønn industri
	Mineraler, byggeråstoff og massehåndtering	Delvis	Føringer om massehåndtering behandles i første fase. Mineraler og byggeråstoff utsettes. Utredningsarbeid knyttet til byggeråstoff og mineraler starter opp som grunnlag for videre planarbeid i neste fase.
Blågrønne verdier	Jordvern og landbruk	Delvis	Samle og oppdatere føringer fra gjeldende delregionplaner og regional jordvernstrategi. Langsiktig grense/kjerneområde landbruk utsettes.
	Natur og friluftsliv	Delvis	Samle og oppdatere føringer for natur og friluftsliv fra gjeldende planer, inkludert regional blågrønn struktur.
	Sjø, kystsone og vassdrag	Delvis	Innarbeide retningslinjer fra regional plan vannforvaltning (på høring våren 2026). Sjø og kystsone utsettes.
	Klimatilpasning og naturfare	Ja	Oppdatere felles føringer for klimatilpasning og naturfare.

*Behandles i første fase» innebærer at det tas stilling til regional arealpolitikk (retningslinjer og bestemmelser) innen våren 2027.

Spørsmål og kommentarer

Høring

- Høring av planprogram fram til 31. januar 2026
- Skjema på [høringssiden](#)
 - Skriv gjerne kort
 - Vær så konkret som mulig
 - Bruk henvisning hvis innspillet gjelder en bestemt tekst.
 - Begrunn hvorfor innspillet ditt er viktig!

Følg arbeidet her!
<https://www.rogfk.no/fram/>

